OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Suomen liittyminen eurooppalaiseen koulutuksen digitaali-infrastruktuurikonsortioon (EDU-EDIC)

Sivistysvaliokunta
30.9.2026

EDIC - Eurooppalainen digitaali-infrastruktuurikonsortio

- Eurooppalaisista digitaalisen infrastruktuurin konsortioista säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksessä digitaalinen vuosikymmen 2030-ohjelman perustamisesta.
- EDIC on oikeushenkilömuoto, jonka avulla voidaan nopeuttaa ja yksinkertaistaa monikansallisten eurooppalaisten hankkeiden (Multi Country Project, MPC) perustamista, toteuttamista ja tulosten jalkauttamista käytäntöön.
- Kukin EDIC on oikeushenkilö, joka perustetaan vähintään kolmen EU:n jäsenvaltion hakemuksesta tehdyllä komission päätöksellä.
- Suomi on jo mukana vastaavissa EDIC-konsortiossa, muun muassa Digital Commons-EDIC (U 63/2025 vp), ALT-EDIC:ssä (U 23/2024 vp) sekä EDIC for Agri-Food (U 57/2025 vp). Parhaillaan käynnissä on myös päätösprosessi jäsenyydestä Genome EDIC / GEDIC:ssä (U 56/2026 vp)

EDU-EDIC –konsortion taustaa

- Euroopan koulutusjärjestelmät ovat yhä riippuvaisempia Euroopan unionin ulkopuolella sijaitsevien palveluntarjoajien tarjoamista digitaalisista palveluista sekä tietojenkäsittelyyn että tietojen säilytykseen tarkoitetuista ympäristöistä.
- Riippuvuus sekä kansallisten, alueellisten ja institutionaalisten ratkaisujen pirstaleisuus ja yhteisten normien tai infrastruktuurin puute rajoittavat Euroopan kykyä hallita itsenäisesti koulutustietoja, määritellä oppimis- ja koulutusympäristöjen teknologiset painopisteet ja varmistaa, että digitaalinen koulutus kehittyy eurooppalaisten yleisten etujen ja arvojen mukaisesti.
- Koulutusjärjestelmien eurooppalaisen digitaalisen suvereniteetin turvaamiseksi on tunnistettu tarve yhteisten eurooppalaisten digitaalisten koulutuksen palveluiden ja ratkaisujen kehittämiseksi.
- Konsortion perustamisen taustalla on Euroopan komission huhtikuussa 2026 joukolle jäsenmaita tekemä aloite koulutusta koskevan EDIC:n perustamiseksi.
- Konsortion perustamisessa mukana olevat maat ovat Alankomaat (pj), Belgia, Espanja, Kroatia, Kreikka, Liettua, Ranska, Slovenia, Suomi ja Viro.

EDU-EDIC –konsortion tehtävät

- Education EDIC (EDU-EDIC) – konsortion tehtävänä on käynnistää monikansallinen eurooppalainen hanke (MPC), jonka
    - tavoitteena on kehittää yhteisiä eurooppalaisia tietoinfrastruktuureja ja -palveluita, joilla vahvistetaan digitaalisen infrastruktuurin suvereniteettia koulutuksessa sekä
    - tukea koulutusorientoituneen eurooppalaisen digitaalisen koulutusekosysteemin suunnittelua ja luomista innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseksi, käyttämiseksi ja skaalaamiseksi kaikissa jäsenvaltioissa oppijoille, opettajille, tutkijoille ja EdTech-palvelujen tarjoajille yhteisten eurooppalaisten periaatteiden ja arvojen varmistamiseksi.
- EDU-EDIC:n toiminta jakautuu neljään työpakettiin, jotka ovat 1) digitaaliset infrastruktuurit, 2) data, 3) tekoäly ja 4) tuki EdTech -yrityksille ja muille digitaalisten koulutusratkaisujen tarjoajille.
- Konsortio pyrkii näiden työpakettien avulla edistämään eurooppalaista digitaalisen koulutuksen ekosysteemiä, jonka avulla jäsenvaltiot voivat tehdä yhteistyötä yhteisten digitaalisten infrastruktuurien, luotettavien tekoälypalveluiden, yhteentoimivan datan ja innovatiivisten koulutusteknologioiden alalla. Työpaketit perustuvat yhteisiin periaatteisiin ja toisiinsa tiiviisti kytkeytyviin ja vahvistaviin tavoitteisiin.

Miksi Suomi mukaan EDU-EDIC-konsortioon?

- Suomessa mietittävä ratkaisuja laadukkaan koulutuksen turvaamiseksi nyt ja jatkossa muuttuvassa toimintaympäristössä.
  - Tekoälykehitys ja muut uudet digitaaliset oppimisen välineet haastavat opetusta ja oppimista koko koulutusjärjestelmässä.
  - Lisäksi suvereniteetti- ja turvallisuusnäkökulmat ovat kasvava haaste, joka tulee ottaa huomioon.
- Investoinnit digitaalisiin infrastruktuureihin ovat suuria, jolloin skaalaedut yhteiselle tekemiselle korostuvat.
  - Yhteisten infrastruktuurien ja järjestelmien lisäksi tarvitsemme yhteisiä periaatteita ja toimintatapoja tietojen hallintaan ja vaihtoon sekä eettiseen ja turvalliseen käsittelyyn.
- EDIC:n yhteistyö voi kohdentua ainakin perusopetukseen, toiselle asteelle ja korkeakoulutukseen

Mitä konsortioon liittyminen tarkoittaa Suomelle?

- Yhteistyö tärkeää muiden eurooppalaisten jäsenmaiden kanssa eurooppalaisella koulutusalueella. EDU-EDIC tarjoaa tähän erinomaisen kanavan, jossa
  - osaamista ja kokeiluja voidaan tuoda yhteen ja skaalata laajemmin sekä
  - mahdollisuus saada lisärahoitusta kansalliseen kehitystyöhön haastavassa julkisen talouden tilanteessa.
- Suomi voi tuoda osaamistaan muiden jäsenmaiden käyttöön ja olla vaikuttamassa suuntaan, johon Euroopassa mennään.
- Suomelta odotettu panostus vuosittaiset on 50 000 € jäsenmaksu ja kahden henkilötyövuoden panos. Lisäksi alkuperäisiltä jäseniltä edellytetään sitoutumista jäseneksi vähintään kolmeksi vuodeksi.
  - Osallistumisesta aiheutuvat kustannukset katetaan nykyisten määrärahojen ja rahoituskehysten puitteissa.